١٢٩١ ՀԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ Հ. ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԵՒՐՄԻ ԻԹԻՆՃԻ ՍԿՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1200 ՅՈՒՆԻՍ 10 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԼՈՒ 1874

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 22 ՅՈՒՆԻՍ 1874

ՄԵՃՄՈՒԱՅԸ

Ի՛նչ պու Մէճմուայը Հավատիս բազար վէ եօրթու կիւնլէրինտէն մասատա հէր կիւն թապ ու նէյը օլունաճադ տէր։

Սկնէլիի բէյլն օլարադ 2 ատէտ լիրայի օսմանի
Ալթը այլըղը . . . . . 1 » » »
Իւչ այլըղը . . . . . 3 պէյաղ մէճիտիյէ
Պէհէր նուսխէսի 1 ղուրուշա տէր։

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իլանաթըն պէհէր սէրասը պիր տէֆալէպ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 1 »
Իւչ տէֆատան զիյատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բազարլըգ օլունուր։
Տաչրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բոսթա մէսարիֆլիրի, կէօնտէրէն վիրէճէք տիր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՊԷԼԷՏԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱՑԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 10 ՅՈՒՆԻՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԷՎՐՈՊԱ

Թայմըզ դաղէթասընտա պալէա-ոէքի սէրնամէ լէյլ պիր պէնտ օգունմուշ տուր։

Հէր կիւն Էւրոպատա պուլունան միղէլի ուիխթէլիֆէ հադդընտա լիարաֆբանլըղա ճեբնաճադ վէ ինսանընն եւրէյլինի բարէ բարչէ իտէն պաղը հավատիպէր վիրուտ իթմէքտէ տիրլեր, նէթէքիմ Էւրոպանըն պիր ղըթասընտա պիր հիւքիւմատը միւսթադիլին էթվար ու հարաքեաթը ղուլմայէլերի, տիկէր պիր ղըթասընտա պիր բարլամէնթօնուն վէրտիյի մուզիրը դարար վէ հիւքիւմէրի, սայիր պիր թարաֆտա տախի նըզամ՝ վէ ասայիշի հալին իտատ վէ իպղա ղըլընմասընը վէ ղայրիհիւմ։ Լաքին Էւրոպանըն հէր պիր մէմալիքինտէ տախի ումումէն իքի շէյ տիւշունիւլմէքտէ տիր, շէյլէ քի պիր թարաֆտան հէր պիր մահալ վէ մէմալիքէտէ ասայիշի հալ հադդընտա սէյլէնտիյի հալտէ տիկէր թարաֆտան տախի մուզայիր օլարադ հէր եէրտէ վէ հէր տէվլէթ, քէնտի օրտուսունուն մըդտարընը թէզեիտ իթմէքտէ տիր։ Պէլճիւմէ տէվլէթլեր իչինտէն էն զիյատ քէնտի ասաքիրինին մըդտարընը թէզեիտ իտէն Ալմանեա հիւքիւմէթի օլուպ, Ռուսիա, Ավսթրիա, Ֆրանսա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլերի, տէվլէթի միւշարիէյհայա պադարադ քէնտի ասքէրլերինին մըդտարընը թէզեիտ վէ տիկէր քիչիւք հիւքիւմէթլերէ, մէսէլա Պելճիդա վէ Շուէյտ կէլինճէ, պունլար տախի տիւմէլը միւթէհապէյէ պադարադ, քէնտի ասքէրլերինին մըդտարընը չօղալթմադտա վէ պու սէպէպտէն մալիյէճէ մուզայիդայա տիւշար օլմադտա տըրլար։

Էւրոբա հիւքիւմէթլերի, քէնտի օրտուլարընին մըդտարընը թէզեիտ վէ դուվվէյի հարպիյէլերինի թադվիյէ իտերէք մուհարէպէյէ թէտարիքեաթ կէօրմէլերինտէն, բէք կիւզել վէ աշիքեար սուրէթտէ աղնաշըմը տըր, քի Էւրոբա մէտէնիյէթ վէ թարադդընըն տէրճէյի պալէասընտա պուլունմասընը շէյլէ տուրսուն, պիր ադա պունտան ալթը եէտի ասըր էվվէլտէ մալիք օլուպ հալինի թէքբարէն քէսպ իթմիշ տիր։ Էյլէ պիր վադրթ քի ամմէնին հարպի օլմասը լազըմ կէլիր վէ էյլէ պիր վադրթ քի մաէթթէէսիֆ մաարիֆտէն զիյատէ իստիմթը հարպիյէ թմալէպ իտէրտի։

Պու հալտէ ահվալը Էվրոբա զաթէն էվվէլինտէն պօղուդ օլտուղունտան, շայէտ պիր մուհարէպէ տախի զուհուր իտէճէք օլուր իսէ, պու մուհարէպէնին պիւյիւք պիր թէէսիրի օլմամաղ։ Հէր պիր միլլէթ ասայիշի հալէ արզու իթտիյինի վէ միւսթադպէլտէ մուհարէպէ նիյէթինտէ ասլա օրմասընը պէյան իթմէսիյէ պէրապէր, քէնտի միւթէհապը հադդընտա եէնէ թէրէտտիւտ վէ էմնիյէթսիզլիք ըզհար իթմէքտէ, վէ լաքին մէվճուտ օյան օրտուլարընն հէր պիրի տիւշմանընն հիւճիւմլերինէ զարշը քէնտիսինի մուհաֆաղա իտէպիլէճէք զատար պիր դուվվէթի օլուպ, իշթէ պու վէճհ իլէ Էւրոբատա հասէտ վէ ատէմը էմնիյէթ հիւքմ իթմէքտէ տիր։

Միլլէթլերին սէրվէթ վէ պինայէն ալէյհ սատատէթ ու իդպալը օրտուտա ասաքիր թէզայիւտ իթմիքճէ սէնէ պէ սէնէ թէնադուս իյլէմէքտէ տիր, զիրա ահալինին պիր ղըսմընը քէնտի մէշղուլիյէթլերինտէն թերք վէ վաղ կէչիրիպ ասքերէ ալընարդտա, հէր հալտէ միլլէթ անը հրթզ վէ սիյանէթ իթմէյէ մէճպուր օլուպ, ադիմ վէ քիւլլիյէթլի մէսարիֆլեր իթմէյէ վէ սէնէտէն սէնէյէ քէնտի գուվվէյի հարպիյէսինի թադվիյէ իթմէյէ միւհթաճ օլուր։

Մէսէլա Ալմանեա հիւքիւմէթի, պու կիւնքի կիւն էհալիսինտէն պինտէ երմի քիչիսինի ասքեր ալմադ շարթը իլէ ադիմ պիր օրտույա մալիք օլուպ, հադիգաթէն տիւէլի միւթէհապէյի տողրուտան վէ տօղայըտան թէհտիտ իթմէքտէ, վէ քէնտի իւզերինէ հիւճիւմ օլունուր կիպի մուխթարատան մուաֆ սայըլմադտա տըր, չիւնքի Ֆրանսա հիւքիւմէթինին Ալմանեա հիւքիւմէթի ալէյհինէ մուհարէպէյէ միւպաշերէթ իթմէյէ միւգթէտիր օլմասընը վէ էյլէ նիյէթլերտէ պուլունմասընը զահիրէ զաթէն չըգմըշ տըր։

Հէր պիր թարաֆտան նա մէվճուտ պիր մուխթարա ալէյհինտէ թէտարիքեաթ կէօրիւլմէքտէ օլտուղունու կէօրիւպ եախսա իշիթմէքտէյիզ։ Զէմանըմըզտա հիւքմ իտէն ասայիշը հալին էմնալի հէման կէօրիւլմէմիշիր, չիւնքի հալը հաղրընն ասայիշի չիւպհէ վէ ատէմի էմնիյէթ իլէ թէրթիպ վէ թէրքիպ օլունմուշտուր։

Էվրոբատա տայիմ իւլ էվգաթ ումումուն հուզուր վէ բահաթըզը իւզերինէ սեյլէնմէքտէ օլուպ, լաքին էսէֆ իտէրէք սեյլէրիզ քի տահա պու ասնէ տէկին բահաթըզդ երիզիւ ասլա կէօրիւնմէմիշ, վէ ֆէնալըզ վէ միւսիպէթ եէվմ պէ եէվմ լայէնգաթի թէզայիւտ իթմէքտէ վէ պու հալի մուէլլիմէնին նիհայէթի նէրէյէ վարաճաղընա քիմսէնին մալիւմաթը օլմամադտա տըր։ Ահվալը հաղրէ, Էվրոբա տէվլէթլերինին նամուսունա խալէլ կէթիրիր։ Պիր միլլէթին իչինտէ իթթիֆաղ սըղըզդ վէ պիրի եէկտիկէրի իւզերինէ չիւպհէլի վէ էմնիյէթսիզ նաղարլա պադմալարընա Էվրոբա հիւքիւմէթլերի սէպէպ օլմուշ օլուպ, հէր պիր մէսուլիյէթ քէնտի իւզերլերինտէ գալը։ Հէր նէ հալ իսէ, պիզ էյլէ մէնուլ իմէրիզ քի, թէքմիլ Էվրոբա ճարի օյան վադասարտան թէճրիւպէքար օլուպ, քէնտի նաղարը սըղդաթ վէ իդտամաթընը միֆիտ նաֆի վէ սէզա նիյէթ ու մաղսէտլեր իւզերինէ չէվիրիպ, պուլունտուղու հալինի իսլահ իտէճէք տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ԻՄՊԷՐԱԹՕՐՈՒՆՈՒՆ ՍԷՅԵԱՀԱԹԸ

Ռուսիա իմբէրաթօրու Հաշմէթլու Իքինճի Ալէքսանտր հաղրէթլերինին Էւրոբայա վուգու պուլան սէյեահաթընտան տօլայը զուհուրա կէլէն մէվատ վէ խուսուսաթը չիմտիյէ տէկին սիւբիւթլէ նաղար վէ տըդդաթ իյլէտիք, վէ պու թարզ պիր թավր ու հարաքեաթտա պուլունտուղումուզ, պիզճէ պաղը էֆքեար ու էսպապա մէպնի օլմուշ տուր։

Չիւնքի մէզքիւր սէյեահաթըն էհէմմիյէթինի պիր էյիճէ աղնայըպ անըն նէթիճէսինին նէ օլտուղունա տախի լազըմը վէճհ իւզրէ վադրթ օլմադ իչիւն, իշպու սէյահաթըն թէքմիլ օլմասը, վէ պու խուսուստա վադը օյան պէյանը էֆքեարլարընը ճիւմլէթէն իֆատէ իտիլմէսի, վէ քէզա իֆատաթը միւխթէլիֆէնին նէթիճէյի գարար պուլմասը էլզէմ վէ միւգթազայըտը։

Հալպուքի պիզիմ մունթազրը օլտուղումուզ վադրթ կէլտի եէթիշի։

Շէյլէքի շու սաաթտա, պիլ ճիւմլէ Էւրոբա զաղէթալարընն պու մատտէ հադդընտա պէյանը էֆքեար իյլէմիշ օլտուգլարը շէյլէ տուրսուն, հաթտա Սէն Բէթրսպուրկտա թապ ու նէյը օլունան Ռուսիանըն կաղէթ Օֆիսիէլ զաղէթասը տախի միշարիէյհ հաղրէթլերինին սէյեահաթընն մուհիմ, վէ բոլիթիգայա տայիր պիր մատտէ օլտուղունու, ամիտէքի քէլիմէլերէ այրգտան այրզա պէյան իթմիշ տիր։

« Հաշմէթլու իմբէրաթօր Ալէքսանտր հաղրէթլերին, Լոնտրատա վէ Պերլինտէ թէլաֆֆուզ իթմիշ օլտուղու քէլիմէլեր, տէմիշ տիր մէզքիւր զաղէթա, սուրէթի հասէնէ իւզրէ պիլճիւմէ Էւրոբա տէվլէրինտէ ադսը սէտտա իթմիշլեր տիր։ Վէ Էւրոբանըն սուլհ ու սալահը արզուսինտէ օյան զաթը հաղրէթի իմբէրաթօրիլերինին, մուգու պուլան մինասիպէթլերէ խմթիմալ իթտիյի լիսան։

օֆիսիէլ նամ բէտմի զաղէթասը պիլէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու հաղրէթլերինին Ալմանեայա, Ինգիլթէրրայա Ֆրանսէնկէ, վէ Գէրմանիայա վուգու պուլան զիյարէթլերինին ասլ ու նիյէթլինին նէ օլտուղունու այրգտան այրզա պէյան ու իֆատէ իյլէմիշ տիր քի, մեզքիւր նիյէթ իսէ պիզիմ մէմուլիմիզ կիպի, էն զիյատէ թէէմին օլունաճադ մէվատտան պիրի խուսուսի թէպէյյիւն իթմիշ տիր։

Սէն Բէթրսպուրկ վիւքէլասընին թերճիմանը էֆքեարը օյան պիր զաղէթա, Զար հաղրէթլերինին հիւքիւմտարան վէ ալէքսուսուս իմբէրաթօրու միւշարիէյհ հաղրէթլերինին զիյարէթ իթթիրլերի մէմալիքին էհալիլերի թարաֆընտան հիւսնիւ գապուլյէթ, վէ իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլունմուշ օլտուղունու վէ պունտան գաթինաղար Էւրոբատա սուլհ ու սալահը իլէ թաճատար օյան միւշարիէյհ հաղրէթլերինին իչպու սէյեահաթընտան մաղսէտ, ճէմիյէթի պէչերիյինին ումուր վէ խուսուսաթը բոլիթիգայէսի իչիւն օլտուղունա պինայէն, պու մատտէտէն տօլայը հէր թարաֆտա զիյատէ ըզհարը բայէթ վէ հիւրմէթ օլունմուշ իսիւկինի պիլտիրմիշ տիր։

Իշթէ պուրասը ֆիլվագը չայեանը տըդդաթ վէ մուհիմ պիր խուսուս տուր։

Զիւնքի տէմէք տիր քի, Ռուսիա իմբէրաթօրու Ալէքսանտր հաղրէթլերինին Լոնտրայա, Սթիւթկարտ, Պրիւքսէլ, վէ Լա Հայա ադիմէթ վէ թէշրիֆինտէն մաղսէտ, ղէֆք վէ սէֆա իչիւն օլմայըպ, պաշլըճա մաղսէտի Ղարպատա հիւքմիւ ճարի օյան էֆքեարընն ահվալինէ վադրֆ օլմադ իչիւն օլմուշ տուր։ Սէն Բէթրսպուրկտա թապ ու նէյը օլունան կաղէթ Օֆիսիէլ զաղէթասը տախի միշարիէյհ հաղրէթլերինին սէյեահաթընն մուհիմ, վէ բոլիթիգայա տայիր պիր մատտէ օլտուղունու, ամիտէքի քէլիմէլերէ այրգտան այրզա պէյան իթմիշ տիր։

« Հաշմէթլու իմբէրաթօր Ալէքսանտր հաղրէթլերին, Լոնտրատա վէ Պերլինտէ թէլաֆֆուզ իթմիշ օլտուղու քէլիմէլեր, տէմիշ տիր մեզքիւր զաղէթա, սուրէթի հասէնէ իւզրէ պիլճիւմէ Էւրոբա տէվլէրինտէ ադսը սէտտա իթմիշլեր տիր։ Վէ Էւրոբանըն սուլհ ու սալահը արզուսինտէ օյան զաթը հաղրէթի իմբէրաթօրիլերինին, մուգու պուլան մինասիպէթլերէ խմթիմալ իթտիյի լիսան։

չիւպհէսիզ բապլթայը հասէնէ, վէ միւնասէպաթը տօսթանէնին պիլճիւմ-լէ տեվլէթլէր պէյնինտէ իպգա վէ թէէմին գըլընմասընա արզուքէշ օ-լան քեաֆիֆէյի միլէլի միւխթէլիֆէ իւզերինտէ աղիմ վէ տայիմի պիր թէէսիրի օլաճադ տըր։ „

Էւրոբանըն իթթիֆադ վէ իթ-թիհաթընտա, Ռուսիա իմբէրաթօ-ռու հազրէթլէրինէ իսապէթ իտէն հիսսէ մուճիպլինճէ, միւշարիէյհ հազ-րէթլէրինին սուլհ ու սալահ միւէս-սիսի օլաճաղը, պալէատէ մուհար-բէր պիր դաչ սաթըրլարտան կիւն կիպի զահիրէ չըգմըշ տըր։ Վէ հա-գըգաթը հալտէ պու թասավվուր, միթէվէֆֆա Նիզօլա իմբէրաթօրուն մախտումի օլան վէ թէգատտիմիէ մէտէնիյէթին քէսպի թէրադդը իյլէ-մէսինի արզու իտէն իքինճի Ալէք-սանտր հազրէթլէրինին տայիմ իլ էվդաթ էֆքեարընը թահրիք իտիճի պիր մատտէ տիր։

Նասըլ քի տէտիք, Զար հազ-րէթլէրինին նիյէթ վէ մուդսէտի, Էւրոբատտա սուլհ ու սալահը պաղի սաղլամաղ օլտուղունտան, միւշարի-էյհ հազրէթլէրի քեաֆիֆէյի միլլէթ-լէր հագդընտա ֆայիտէլի օլան մէղ-քիւր բօլիթիդայը միմքին մէրթէ-պէ թէէմին դըլմադ իչիւն, քէնտի մէ-մալիքինի թէրք, վէ էվրոբայա սէյ-եահաթա չըգմըշ տըր։

Միւշարիէյհ հազրէթլէրի, էլան Էւրոբատտա պաղը գավղա վէ մուհա-բէպէ թօխտումըրը պուլունտուղունու վէ Բրուսիանըն տէրհալ քէսպի մէ-թանէթ իյէյիպ, Ալամանեա օտտու-սունուն տախի թէղեիտ դըլընմասըն-տան եէնիտէն պիր իլանը հարպ վու-ղուա կէլէճէյինի բէք ալէա պիրը, վէ իշթէ իհթիմալտէն օլան պու մու-հարէպէյինին չիմտիտէն եօնիւնիւ ալ-մադ իւզերէ, քէնտի սեյեահաթըյ-լա սուլհ ու սալահը ումումիյի դա-վիյէն թէէմին դըլմադ իսթէմիշ տիր։ Վէ զաթէն Բուսիա տէվլէթինին վիւ-քէլասը պիրէ, քէնտի ադլ ու ֆիրա-սէթլէրի ասյէսինտէ, Ալամանեանըն պու տէրէճէ թէրթիպ ու թանզիմ օլ-տուղու հալտէ, իլէրուտէ մութլադա պիր մուհարէպէ բաթբրտըսը չըդա-ճաղընը բէք չաբուդ սուրէթտէ աղ-նամըշ տըր։

Պունտան պաշգա Մ. տը Մօլթքէ Բէյյթակ մէճլիսինտէ „Ալմանեա տէվլէթի, քէնտի գօմշուսու օլան տէվլէթլէրէ, վէ հաթթա ինկիլթէր-բայա պիրէ պիր մուճիպլի էնտիշէ տիր„ տէմիշ տիր։ Պու, պիղզաթ Բրուսիա-լըլար թարաֆընտան մուսատտադ պիր հագըգէթ օլմաղ իլէ, տիմէք տիր քի պիզ պունուն զիյրինէ, Էւ-րոբա սուլհ ու սալահընըն չու սա-աթտա Պէրլին Գապինէթօսունուն քէնտի քէյֆինէ պըրագըմըշ օլտու-ղունու դօրդուսուզճա իլավէ իտէ-պիլմէրիզ։

Իմտի ահվալը Էւրոբա պու մէր-քէզտէ օլտուղու հալտէ, տիվէլը մուազզամանըն տախի քէնտիլէրինին ասայիշի հալի իչիւն, հէր տայիմ թէէմինաթլարը օլմադ լազըմ կէլիր քի, ֆիրվադը իչթէ Զար հազրէթլէ-րի տախի պու սեպեպէ մէպնի սուլհ ու սալահ էֆքեարընը պէյնէլ տու-վէլ վէ միւէլ ինթիշար իթմէյի դալ-դըմըշ տըր։

Ալէքսանտր հազրէթլէրինին պու թարզ պիր հարաքէթի, Ալմանեա հագդընտա եա լայըդըզ պիր վէս-վէսէտէն վէ եախօտ պիր չիւպհէսէն իլէրու կէլմիշ տէյիլ տիր։ Եալընըզ քէնտինին պուլունաճաղը մուամէլէ իչիւն զարպ տէվլէթլէրինին միւս-թագպէլէ տայիր էֆքեար վէ թա-սավվուրաթընը պիլմէք Շըմալ դը-թաորընըն քէպիր իմբէրաթօրլուղու-նա նաղը վէ բէյլիս օլուանա զաթա էլզէմ վէ մուհիմ պիր մատտէ տիր։

Իշթէ միւշարիէյհ հազրէթլէրի, զարպ տէվլէթլէրինին էֆքեար վէ թասավվուրաթընը չիմտի տաղտարը-դը օլտուղունտան, պու տէֆա Ռէն-թբէսպուրկուն ըէմի զաղէթասը-յա տախի տէրճ վէ նէյր իթթիրմիշ տիր, չիւնքի պու բէտմի զաղէթա թարաֆը տէվլէթտէն էմր ու թայի-մաթ ախզ իթմիշ օլմայընճա, Իմբէ-բաթօր հազրէթլէրինին պալէատէ զիբր իթտիյիմիզ պէյան վէ իֆատէ-լէրինի տէրճ վէ նէյր իտէմէզ իսի, վէ նասըլ քի աղնաշըլմըշ տըր, մէղ-քիւր իֆատաթ վէ պէյանաթ իսէ, քեամիլէն սուլհ ու սալահա մէյեալ տըր։

Պու հալտէ Էւրոբա բօլթիդասը 1870 տէն պէրու զայպ իթտիյի թէ-էմինաթը վէ ասայիշի էէնիտէն էլտէ իտէճէք տիր։ Վէ իշպու մուհասէ-նաթը իսէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու ի-քինճի Ալէքսանտր հազրէթլէրի սայ-սինտէ դազանապիլէճէք տիր։

(Լա Թիւրքի)

Ալթիտէքի վագտա, Լնտէբան-տանս Պէլժ զաղէթասընին ալաֆրան-կա յունիս ալթը թարիխի իլէ Իթալ-եատան ալըպ նէյր իթտիյի պիր մէք-թուպտա պէյան օլունմուշտուր։

Շէօյլէ քի, զաղըթանը տաքերիւ-յէտէն օլուպ, հիւքիւմէթին միւսա-առէսի օլմայարադ ադը իզտիմաճ իթմիշ օլտուղունտան խըտմէթի տա-քերկէտէն ժօզֆ Վալէսինէ իս-մինտէ նամ քիմէնէ, էլլի իքի ֆը-բանգ մաաշ իլէ թահրիրի էմիադ գա-լէմինտէ իսթիխտամ օլունմադտա օ-լուպ, պու մաաշ իսէ զէվճէսի իլէ օն ալթը եաշընտա պիր մախտումի, վէ իւչ նէֆֆեր պաքիրէ գըզլարընտան ի-պարէթ օլարադ ըզ ու էտէպ տա-խիլինտէ իմրարը էօմր իթմէյի հէր չէ-յէ թէրճիհ իտէն ֆամիլեասընա տա-լա քիֆայէթ իտէմէտիկինտէն, մէր-գումի ֆադր ու զարուրէթ իչինտէ գալան ֆամիլեասընը կիւյա չու մու-զայիգատտան գուրթարմադ իչիւն չիմ-տիյէ դատտար խաթր ու խայալէ կէլ-մէյէն ամի իւչ պէյան պիր թէտպի-րին իթթիֆաղընա դարար վերմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, մէրգումուն ֆամիլ-եասը Թուրինօ չէհրինին էն պէյատէ միւրուր վէ ուզուր իտէն պիր մա-հալլէսինտէ սաքին օլտուղու հալտէ, պիր կիճէ մէրգում էվլատընընը օթուրմադտա պուլունտուղընը օտտայա կի-րիպ, ճիվարտա պուլունտան դօշու-լար տալա չամաթա իշիթմէքտիկին, քեաֆֆէրինի եաթադընը իւզերին-տէ պէրի օլմասը արզուսու, քէնտի էֆքեարընը մէշղուլ իտէր իսէ։ Վէ հէր նէ դատտար քէնտի մախտումինէ իւլիւմ ու թերպիյէյի քէնտիսի թահ-սիլ իթտիրմէք իսթէր իսէ իսէ տէ, վէ լաքին պու խուսուստա օլան ա-տէմի դուտրէթինի հիսս իտէ։ Ֆա-զաթ էվլատընը մէքթէպէ դայատադ անտէն այրընմայա տախի պիր տէ-լիւ գարար գըլտադ ըրտ։ Վէ նի-հայէթ խանէսինտէ տէրս վիրմէք իւ-զերէ պիր հօճա թուրթուպ, վէ էվլա-տէ քէմալը թէմքին իլէ խանէսինտէն չըդըպ, եօլա ըէվան օլմադտա իքէն, ահրպպասընտան պիր միւհէնտիսէ թէսատիւֆ իլէ, „Պու կիւն ադտը իզտիվաճընին էրիմի ալթընճը սէնէսի էէվմի մախսուսի օլտուղունտան, պու-նու պու կիւն քէմալը տարաթ վէ սայթանաթլա իճրա, եանի զէվճէմի, վէ իքի նէֆֆէր քէրիմէրիմ իլէ մախ-տումիմի տարը բահաթ, վէ մատու-միյէթէ եօլատրմ, քէնտիմի տախի էօլտիւրմէյէ կիտէյօրում. սիղի Ալլա-հա էմանէթ իտէրիմ„ տիմէսի իւզե-բինէ, միւհէնտիսի մէրգում հէր նէ դատտար պունա հէվալէյի սեմմի իթի-պար իտէմէղ իսէ աէ, Իհթիյաթէն քէյֆիյէթի զաղըթայա իխպար իյլէ-միշ, վէ տէրհալ մէրգումուն խանէ-սինէ վարըլըրդտա, եաթաղլարա ու-զանմըշ զէվճէսի իլէ իւչ նէֆֆեր էվ-լատը մաղթուլ, վէ գանլարը հէնուշ ադմադտա օլտուղլարը հալտէ միւ-շահատէ օլունմուշ տուր։

Ճիվարտա պուլունան գօշուլա-ըը պու պապտէ չամաթա վէ բաթըր-տըյա տայիր հիչ պիր չէյ իշիթմէմէ-լերի իսէ, տահիպ ճինայէթին իշ պու-մահշի հարաքէթինի իճրա իթմէղտէն էվվել, ֆամիլեասընը ույդու տավէթ իտէն էճզալար իլէ ույութմուշ օլմա-սընա մէպնի օլմադ վարիսի խաթըր տըր։

— Էդօնօմիսթ զաղէթասընին պէ-յանընա նազարէն, ինկիլթէրրա պան-դասը սգօնթօսունուն պու տէֆա թէնզիլ իտիշի, սգօնթօսուն թէրադ-դըսընը մուճիպ օլան պաղը սէպեպլէ-րին զայիլ օլմասընտան նէշէթ իթմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, Ալմանեայա Լօնտրա-տան նուղուա իրսալի չօգտան պէրու թաթիլ օլունմուշ, վէ Ֆրանսա պան-դասը տախի սգօնթօսունու թէնզիլ իյլէտիյինտէն, տրթրդ ինկիլթէրրա-տան աղչէ չէքմէքտէն ֆէրագաթ իյ-լէմիշ տիր։ Պու հալտէ Լօնտրա բիա-ցասընտան աղչէ իլտրաճը խիթամ պուլմուշ, վէ Հինտիսթանտա Պէն-կալա պանդասը տախի սգօնթօսու-նու թէնզիլ իյլէտիյինտէն, Հինտիս-թան դըթլըրընը Լօնտրա բիացասը տընը տախի անը թահթը իտարէսի-նէ թէսլիմ իտէրէք, քէնտինի բա-հաթըզ իտէն էնտիշէտէն գուրթուլ-տու։

Պու հօճա, եաշը, խատթա մի-ճաղ, ագըլը վէ թէճրիպէքեար պիր բուհպան օլուպ, ֆիլ վագը մէրգում մատտամ Գասթէլլանըն թէվճէճիւ վէ էմիյէթինէ չայէսիզ պիր զաթ ըտը։ Կասթօն պիր միւտատէթ պունուն ի-տարէսինտէ գալտրդընտա, քէնտինին զայէթլէ տիրայէթ սահիպի օլուպ, բէք աղ վագըթ զարֆընտա հէր վէճճ իլէ թէրադդը վէ թէկզատտիմ իտէ-ճէյի սուհուլէթլէ ադնաշըլըը։

Վաղթըն միրուրիյլէ պու չօճու-ղուն սինին եէրմի պիր սէնէսի պուլ-տուղունտա, պիր տէլիգանը սայ-լըը ըտը։ Պունտան պաշգա պոյ պօ-սու, վէ պիզ ճիւմիլ վիճուտճա կէօս-թէրիշի զանն իտէրսին քէնտի ադլ ու պասիրէթինէ մութաալը կէլմի-շիտի։

Շէօյլէ քի Կասթօնուն պոյու ու-զուն վէ հիւսիւնիւ, կէօսթէրիշի ա-գըզատէկեանա վէ հէյէթի պէյզա-տէլէրէ մախսուս օլուպ, իշպու նա-զիրիք վէ հէյէթ թահթընտա պիր տէ պիր մէմուրին զայրի գուվվէթ հըզգի օլմուշտուս։ Մէրգում սրդը

ԲԱՐԻՍ

ՊԱԹԱԳՀԱՆԵԼԷՐԻ

(1499 ունճու նումէրոտան պաղկէ)

— Նէօբէտեր, իւշիյօրմուսուն, պանա տիթրէյօրսուն կիպի կէլիյօր, սիւալ իթտի Կասթօն պիրտէն պիրէ մարքիզին էլինին, քէնտի էլի իշինտէ տիթրէտէյինի հիսս իտէրէք։

Մարգիզ պու սիւալէ ճէվապ տիթրէտէյինի հիսս իտէրէք, վէ պիր գաչ սանիյէ սոզ-բա,

— Գուճաղլայը, իքինիզտէ գու-ճաղլայը պէնի, տէտի զայիֆ պիր սէտա իլէ։

Վէ քէնտիսի իքի գօլարընը ա-չըպ, ղէվճէ վէ մախտումինէ սարըլ-ը, վէ իքիսինին պաշլարընը կէօք-սինէ, վէ տուտագլարընը տախի էհրինին եանադլարընա մախտումի-նին աննընճա տայատընընտան սոզրա, բէբէլէյէրէք,

— Շու տիւնեա իւզերինտէ, տէ-տի, եալընըզ սիղի սեվմիմ, սիղի վէ վէթանը ադիզիմ օլան Վէնէտիյի. . . Իմտի նիյաղ վէ թէմէննի իտէրիմ ճիւմիլենիզին եարատընընը օլան Ալ-լահտան քի, սիզէ իդպալ ու սաա-տէթ, անէ եանի պէնիմ սեվկիւլիւ վէթանըմ օլան Վէնէտիյի տախի սեր-պէսթիյէթ իհսան իյլէսին. . . .

Պունուն իւզերինէ միւմայիզէյհին գաֆասը արդա թարաֆա տօղրու տիւշտիւ, դօլարը գուվվէթտէն մահրում գալտրդընտան քէնտի սեվ-կիւլիւէրինտէն այրընըպ, վէ նիհա-յէթ սոն պիր ահ իտէրէք, Ալլահ, վէ-թան, վէ ֆամիլեասընա տէրճէճէյի նիհայէտէ մուհապպէթի օլան մար-գիզ Գասթէլլա բուհունու թէսլիմ իթտի։ Վէ քէնտինին վէֆաթընընա տուլ զէվճէսի վէ մախտումի տախի մաթէմ էլպիսէէրի կէյտիկէր, ֆա-գաթ պունընարընը իմրարը էօմիւրէ-րինէ ասա պիր թէպէտտիւլաթ տա-խիլ օլմատը։ Հաթթա վէնէտիկտէն ֆիրարընարընտան պէրու քէնտիէրի-նէ մահալը իգամէթկեահ օլան խա-նէյի թէրք իթմէք թասավվուրունա-տա օլտուլար իսէ պիրէ, ասա պու թասավվուրընարընը մէվգէյի իճրայէ դոյմատընընը, չիւնքի պիր վագթ քէնտիէրինէ զէվճ վէ բէտէր օլան զաթը միւհթերէմ սիմաթըն քէնտի-էրինէ պիրլիքտէ օրատտա սաքին օլ-տուղարընը տէրիսաթընը իտէրէք ասա-լա օրատտան այրընընաղ իտիէր։

Հէր նէ հալ իսէ, մատտամ Գաս-թէլլա զէվճինին վէֆաթընտան սոզ-բա, տէրտ ու դատտէթ իչինտէ օլ-տուղունտան, քէնտինի թէսէլլի վէ զիյարէթի կէլէնէրտէն բէք աղընը դատտուլ իտէր, վէ պու չէրէֆի նայիլ օլանլար տախի, քէնտի կիպի Ֆրանսա մէմալիքինտէ սաքին օլան պաղը ի-թտիսանլարտան իպարէթ իտի։

Պու էանտէրտէ կասթօն խայը-ճա պիյիւմիշ եէթիշմիշ իտի, վէ մէրգումուն վալիտէսի իւլիւմ ու թէրպիյէնին թահսիլի, պիր չօճուգ ի-չիւն նէ տէրէճէ էլզէմ վէ նաֆի պիր մատտէ օլտուղունու բէք ալէա պիլ-տիյինտէն, եվլատընընը, զայէթլէ ա-լիմ պիրի օլմասատտա, հիչ տէյիլ իսէ վագթընը զէվաթը մէշհուրէսին-տէն պիրի օլմասը արզուսու, քէնտի էֆքեարընը մէշղուլ իտէր իսէ։ Վէ հէր նէ դատտար քէնտի մախտումինէ իւլիւմ ու թերպիյէյի քէնտիսի թահ-սիլ իթտիրմէք իսթէր իսէ իսէ տէ, վէ լաքին պու խուսուստա օլան ա-տէմի դուտրէթինի հիսս իտէ։ Ֆա-զաթ էվլատընը մէքթէպէ դայատադ անտէն այրընմայա տախի պիր տէ-լիւ գարար գըլտադ ըրտ։ Վէ նի-հայէթ խանէսինտէ տէրս վիրմէք իւ-զերէ պիր հօճա թուրթուպ, վէ էվլա-տընը տախի անը թահթը իտարէսի-նէ թէսլիմ իտէրէք, քէնտինի բա-հաթըզ իտէն էնտիշէտէն գուրթուլ-տու։

Պու հօճա, եաշը, խատթա մի-ճաղ, ագըլը վէ թէճրիպէքեար պիր բուհպան օլուպ, ֆիլ վագը մէրգում մատտամ Գասթէլլանըն թէվճէճիւ վէ էմիյէթինէ չայէսիզ պիր զաթ ըտը։ Կասթօն պիր միւտատէթ պունուն ի-տարէսինտէ գալտրդընտա, քէնտինին զայէթլէ տիրայէթ սահիպի օլուպ, բէք աղ վագըթ զարֆընտա հէր վէճճ իլէ թէրադդը վէ թէկզատտիմ իտէ-ճէյի սուհուլէթլէ ադնաշըլըը։

Վաղթըն միրուրիյլէ պու չօճու-ղուն սինին եէրմի պիր սէնէսի պուլ-տուղունտա, պիր տէլիգանը սայ-լըը ըտը։ Պունտան պաշգա պոյ պօ-սու, վէ պիզ ճիւմիլ վիճուտճա կէօս-թէրիշի զանն իտէրսին քէնտի ադլ ու պասիրէթինէ մութաալը կէլմի-շիտի։

Շէօյլէ քի Կասթօնուն պոյու ու-զուն վէ հիւսիւնիւ, կէօսթէրիշի ա-գըզատէկեանա վէ հէյէթի պէյզա-տէլէրէ մախսուս օլուպ, իշպու նա-զիրիք վէ հէյէթ թահթընտա պիր տէ պիր մէմուրին զայրի գուվվէթ հըզգի օլմուշտուս։ Մէրգում սրդը

իւղերինէ թէէսիրի, զէվալ պուլմայա պաշլամըշ տըր։ Պու վէճհ իլէ Լօնտրա բիացասը, գուվէյի ապկէյի մա-լկէսինի էյատէ իթմէքտէ տիր։

— Ավսթրալիատա թապ օլունան Մելբըն Արկօս նամ զաղէթա, Բօշֆօր իլէ բէֆիքլերինին Եէնի Գալէտոնեա-տան ֆիրարլերի թաֆսիլաթը հավի տան ֆիրարլերի պիր ուզուն պիր պէնտ նէշը իթմիշ տիր։ Պու թաֆսիլաթա նազարէն, Բօշֆօր իլէ բէֆիքլերի պալըգ ավրնա չըդմա-յա բուխաթ ալըպ, սանտալ իլէ տէ-նիզ չըդմըշլար, վէ պիր քէօրֆէզին իչերիսինտէ հարաքէթ իթմէք իւզրէ պուլունան պիր կէմիյէ թէսատուֆ էտիպ, օրայա եանաշմըշլար, վէ կէ-միյէ չըդըգլարը կիպի հարաքէթ կյ-լէմիշլեր տիր։ Պունլարըն ֆիրարլարը, կէմի հէնուզ տէնիզ իւզերինտէ կէօ-բիւնմէքտէ իքէն աղնաշըլմըշ իսէ տէ, միւտիրի ճէզիրէ հաղըր պուլունմա-ըղընտան, կէմի սէրիան թաադիպ օլունամամըշ տըր։

Գաբատանըն պէյանընա կէօրէ, քէն-տիսի Բօշֆօր վէ բէֆիզլերի իլէ էվ-վէլտէն մուխապէրէ էթմէմիշ օլուպ, կէմիյէ կիրտիքլերինտէն տախի էվվել էմիրտէ խապէրի օլմամըշ, վէ մեր-գումլեր նավլունլարընը իսէ, կէմիտէ վէրմիշլեր տիր։

— Այընան խապէրլերէ նազարէն, Զինտէ պուլունան էվրօբա էյլիլերի չիմտիյէ գատար պիր լութֆու մախ-սուս օլարագ եալընըզ պիր տէֆա Զին իմբէրաթօրունուն հուզուրունա չըդմըշ, վէ օնատան պէրու պիր տա-հա միւլադաթ իտէմէմիշլեր տիր։ Ինչ-թէ ինկիլթէրրա վէ Ռուսիա տէվլէթ-լերի պէյնէրինտէ միւնադա օլան իթ-թիֆաք ատարընը, ինչպու Զին վէ Թիւրքիսթանը չարգի մէսէլէսինտէ իպրաշ իթմէլի տիրլեր։ Շիմտիյէ գա-տատ տէվլէթէյնի միւշարիւէյհիմա-նընն օրթա Ասիանըն զարպ թարաֆը հաղզընտա ճարի օլան իթթիֆաղլա-րը չարգ թարաֆընա տախի թէվսի օլունուր իսէ, Ասիա օ զէման էվրօբա մէտէնիյէթինտէն միւսթէֆիա օլուր։ Գինայէն ալէյհ Ռուսիա վէ Ինկիլթէր-բա, միւթթէֆիքէն Զին հիւքիմէ-թինէ Թուրքիսթանը չարգիյէ իլիշմէ-

մէսինի թէքլիֆ, վէ պու վէճհ իլէ Ասիատա սուլհու վիզայէ իլէ լուզումմ սուզ հարաքեաթը նապէճայի մէնն իտէպիլիրլէր։

— Քեաշղարատա պուլունան ին-կիլիզ էլչիսի, մայէթը մէմուրլարը ի-լէ մարտըն օն եիտիսինտէն օրատան հարաքէթ իտիպ, իքի կիւն սօղրա Եէնի Հիսար նամ մահալէ վիրուտ իթ-միշ, վէ օրատան միրալայ Կուրտօն նամ զաթըն մայէթինտէ ապրիլին եր-միսինտէ Ցարը Գայա ճիվարընա պա-զը քէշֆ մէմուրլարը կէօնտերիլմիշ օլուուղու Հինտիսթանտան վարիտ օ-լան հավատիսլէրտէն աղնաշըլմըշ տըր։

— Գօլէրանըն սէպէպլերինի մի-զաքքերէ իթմէք իւզրէ, Ավսթրիա պաշ վէքիլի գօնթ Անտրասի թարա-ֆընտան վուգու պուլան թէքլիֆէ մէպնի, եաղընտա վիէննատէ պիր գօնֆէրանս ադա օլունաճաղը մալիւմ տիր։

Մէզքիւր գօնֆէրանստա իթթի-ֆագէն իճապ իտէն թէտապիրի սրհ-հյէ թէզէքքիւր օլունուպ, հասթա-ըլըն էսպապը մուհիպէսինի թէտ-ըլիդ կյէմէք իւզրէ պիր գօմիսիօն տախի թայէին օլունաճաղը, վէ պա-զը տէվլէթլեր գօնֆէրանսըն սէրիան ադա օլունմասընը, վէ տիկէրլերին տէ իլէրուտէ իճթիմայինի թէքլիֆ իթմիշ օլտուգլարը, Վիէննա զաղէթաչարըն-տա օգունմուշ տուր։

— Ֆրանսատա ամէլէ սընրքընըն օն իւշ միլիօն նուֆուստան իպարէթ իտուկի նէշր օլունան պիր սթաթիս-թիգտէն աղնաշըլմըշ տըր։

— Ալմանեա իմբէրաթօրլուղու-նուն սայր հալ պիւտճէսինին խայլի ֆագաստը կէօրիւմիշ տիր։

— Իթալիատա Ֆլօրանս չէհրինտէ պիր չիչէք սէրկիսի աչըլմըշ տըր։

ՄԻԹԹԷՆԷՎԻՅԷ

Թահրիրատը էճնէպկյէ միւտիր-լիյի թէշրիֆաթի խարիճյէ մուա-վինի սապըգ իղղէթլու Համտի պէյ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

— Սեմահէթլու Շէյխ իւլ Իսլամ էֆէնտի հազրէթլերինէ, պու քէրրէ թարաֆը էշրէֆը հազրէթի բատի-շահիտէն մապէյնը հիմայունա մախ-սուս պէշ չիֆթէ զապըգլարատան պիր թանէսի իհսան պույրուլմուշ տուր։

— Բիւթպէթլու Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի կէչէն չարշամպա կիւ-նիւ Ապտիւլ Քերիմ բաշայա պիր վի-զիթա վերիլիբլերի կիպի, բէրշէմպէ կիւնիւ տախի Ռուսիա սէֆիրի ճէնե-րալ Ինկնաթիէվ ճէնապլերինէ վէ ու-թուֆէթլու Աբրահամ պէյ էֆէն-տի հազրէթլերինէ վիզիթա վերմիշ-լեր տիր։

— Կէչէն ճումա կիւնիւ սէյամ-լըգտան սօղրա, թարաֆը էշրէֆը հազրէթի Շէհրիարիէն Սատրազամ հազրէթլերի մապէյնը հիմայունա տավէթ պույրուլմուշ տուր։

— Ռուսիա սէֆիրի ճէնէրալ Ին-նաթիէվ ճէնապլերի, ճումա իրթէսի կիւնիւ մայէթինտէ սէֆարէթխանէ-նին իքինճի քեաթիպի պուլունտու-ղու հալտէ, Պապը զապթիյէյէ աղի-մէթլէ զապթիյէ նազրը տէվլէթլու Հիւսնիւ բաշա հազրէթլերինէ վիզի-թա վերմիշ տիր։

— Նէվմի մէզքիւրտէ Իրան սէֆիրի տէվլէթլու Մուհսին խան հազրէթլէ-րի տախի թարաֆայա պիլ աղիմէ ինկիլթէրրա վէ Ամերիգա սէֆիրլէ-րինէ վէ պապը տիրլիմաթ զէվաթէ վիզիթա վերմիշ տիր։

— Աղիգյէ խտարէսի վաբօրլարը-տան օլուպ, Սէլանիյէ կիտէն Գարս նամ վաբօր, ճիւմա իրթէսի կիճէ-սի սաաթ պէշ ալթը բատտէլերինտէ Մարմարա աչըգլարընա վասըլ օլտու-ղու էտնատ, Իսկէնտէրիյէտէն Ցեր-սատատէթէ կէլմէքտէ պուլունան պիր Մբսբը վաբօրի իլէ շաթըշարագ, տեր հալ Գարս նամ վաբօր ղարգ վէ թէ-լէֆ օլմուշ, վէ վաբօրու մէզքիւրիւն տէրունինտէ պուլունան էրքէք վէ գատրն թայիֆէսինտէն իքի եիւզտէն զկյատէ եօչճունուն քեաֆֆէսի տէ-նիզէ տէօքիւլիւպ, սանտալարա վէ աղաճ բարչալարընա սարըլարագ ան-ճադ օն սէքիզ քիչի գուրթուլուպ, գուսուրունուն զարգ ու նապէտիտ

Մումայիլէհանըն իւղերինտէ միւ-շահատէ օլունան ինչպու թէպէտտիւ-լաթ սէպէպինի աղնամագ կիւճ պիր չէյ տէյիլ տիր։ Եալընըզ շու քի, մատամ Գասթէլլա, միւթէվէֆա զէվճինին զայրէթի վաթանկյէսինէ, արզու վէ էմէլլերինէ քէնտի տախի կէրէք գալը-ճէ վէ կէրէք վիճուտճա հէմէֆքեար օլմուշ օլտուղունատան, մումահիլէյ-հին վէֆաթընատան սօղրա տախի զայրէթի վէթանկյէ, վէ օլ խուսու-սա տայիր օլան պիր թագըմ էմէլ վէ արզուլէր միւմայիլէյհայը խարապ վէ թէլէֆ իթմէյէ պաշլամըշ ըարլար։ Պունատան պաշգա էօմրիւնիւն բէֆի-գի օլան օլ զաթը ֆաղիլէթ սիմաթըն պիրտէն պիրէ իրթիհալը տարը պա-գա էյլէմէսի, մումայիլէյհայը թա-պիայաթըյա գուվվէթատէն տիւշիւր-միւշ իտի։ Պունուն իլէ պէրապէր քէնտիսի, տէյիլ թապիաթ գուվվէ-թի, իլա քէնտի մէրամը իլէ շու զա-աֆ հալինէ միւտատէթի մէտիտէ զարֆընտա գարշը կէլտի, չունքի էվ-լատընըն սինին սէպավէթինի կէչի-րինճէյէ գատար եաշամագ իսթէր իտի։

Պու հալտէ մէրամ օլտուգճա միւճիւզլէր իշլէնիր տէնիլսէ ֆիլմա-գը ճայիզ տիր։ Իշթէ մատամ մար-գիզ պու տէտիյիմիզէ պիր տէլիլի դավի սայըլասլիր։ Զինքի մումայի-լէյհա, իգթիզայը հալիչունէ գատար միւտատէթ կէնճ վէ գուվվէթի պագի գալմասընա արզու իթմտի իսէ, ասլա իհթիյարլանմատը, ֆագաթ կասթօն ատէմ սըրասընա կէչիպ, վէ արթըք քէնտի գանատլարընը ուչմայա միւգ-թէտիր օլարագ, հաթտա տիյարը զուրպէթատէ սէյեահաթ պիլէ իթմէ-յէ գատիր օլտու իսէ, մատամ Գաս-թէլլա տախի օլ անէ տէկին զա-թէլլա տախի օլ անէ տէկին զա-լիպ կէլտիյի մէրամընատան մաղլուպ օլմայա պաշլատը, պու սէպէպտէն միւմայիլէյհա իքի սէնէ էվվէլ կէնճ վէ թաղէ իքէն, միւտատէթի մէզքիւրէ-նին նիհայէթինտէ եէթմիշ եաշընտա օլան պիր գօճադարընն հիյէթինի քէսպ իթմիշ իտի, վէ խասթալըգլար իսէ, իհթիյարլըգ հասէպիյէ արթըգ իւղերինտէն էքսիք օլմամագ տա իտի։

Տէվամի

— Սեմահէթլու Շէյխ իւլ Իսլամ էֆէնտի հազրէթլերինէ, պու քէրրէ թարաֆը էշրէֆը հազրէթի բատի-շահիտէն մապէյնը հիմայունա մախ-սուս պէշ չիֆթէ զապըգլարատան պիր թանէսի իհսան պույրուլմուշ տուր։

— Բիւթպէթլու Ներսէս Սրբազան հազրէթլերի կէչէն չարշամպա կիւ-նիւ Ապտիւլ Քերիմ բաշայա պիր վի-զիթա վերիլիբլերի կիպի, բէրշէմպէ կիւնիւ տախի Ռուսիա սէֆիրի ճէնե-րալ Ինկնաթիէվ ճէնապլերինէ վէ ու-թուֆէթլու Աբրահամ պէյ էֆէն-տի հազրէթլերինէ վիզիթա վերմիշ-լեր տիր։

— Կէչէն ճումա կիւնիւ սէյամ-լըգտան սօղրա, թարաֆը էշրէֆը հազրէթի Շէհրիարիէն Սատրազամ հազրէթլերի մապէյնը հիմայունա տավէթ պույրուլմուշ տուր։

— Ռուսիա սէֆիրի ճէնէրալ Ին-նաթիէվ ճէնապլերի, ճումա իրթէսի կիւնիւ մայէթինտէ սէֆարէթխանէ-նին իքինճի քեաթիպի պուլունտու-ղու հալտէ, Պապը զապթիյէյէ աղի-մէթլէ զապթիյէ նազրը տէվլէթլու Հիւսնիւ բաշա հազրէթլերինէ վիզի-թա վերմիշ տիր։

— Նէվմի մէզքիւրտէ Իրան սէֆիրի տէվլէթլու Մուհսին խան հազրէթլէ-րի տախի թարաֆայա պիլ աղիմէ ինկիլթէրրա վէ Ամերիգա սէֆիրլէ-րինէ վէ պապը տիրլիմաթ զէվաթէ վիզիթա վերմիշ տիր։

— Աղիգյէ խտարէսի վաբօրլարը-տան օլուպ, Սէլանիյէ կիտէն Գարս նամ վաբօր, ճիւմա իրթէսի կիճէ-սի սաաթ պէշ ալթը բատտէլերինտէ Մարմարա աչըգլարընա վասըլ օլտու-ղու էտնատ, Իսկէնտէրիյէտէն Ցեր-սատատէթէ կէլմէքտէ պուլունան պիր Մբսբը վաբօրի իլէ շաթըշարագ, տեր հալ Գարս նամ վաբօր ղարգ վէ թէ-լէֆ օլմուշ, վէ վաբօրու մէզքիւրիւն տէրունինտէ պուլունան էրքէք վէ գատրն թայիֆէսինտէն իքի եիւզտէն զկյատէ եօչճունուն քեաֆֆէսի տէ-նիզէ տէօքիւլիւպ, սանտալարա վէ աղաճ բարչալարընա սարըլարագ ան-ճադ օն սէքիզ քիչի գուրթուլուպ, գուսուրունուն զարգ ու նապէտիտ

օլմուշ օլտուղլարընը մէզքիւր վաբօ-րուն իւչունճի գաբատանը զօլ աղատը Նուրի էֆէնտի խապէր վէրմիշ տիր։ Պիրինճի վէ իքինճի գաբատանլարըն գաղանըն վուգու հէնկեամընատա ույ-գուտատա օլտուգլարընը Լէվանթ թայ-մըզ զաղէթասը եաղմըշ տըր։ Ղարգ օլմուշ օլան զէվաթըն իչինտէն ատքէ-բիտէն պաղը զապթիլէր տախի մէվ-ճուտ իմիշ։ Մըսբը վաբօրու խէ սա-պահլայըն սաաթ իքի սուլարընատ բէք ֆէնա հարտէ Գումգապու ճիվա-ըընա վասըլ օլապիլմիշ տիր։

Զապթիյէ նէզարէթի թարաֆըն-տան վուգու պուլան թահգիգաթա նէզարէն, մէզքիւր վաբօրուն տէրու-նինտէ պուլունան եօլճու վէ թայիֆէ իքի եիւզ պէշ նուֆուստան վէ գուր-թուլանլարըն տախի օթուզ սէքիզ նուֆուստան իպարէթ օլտուղու աղ-նաշըլմըշ տըր։

— Պաղը թէտապիրի սրհհյէ իթ-թիսաղը զրմընատա վիէննատա ադա օլունաճաղը եաղըրմըշ օլան միւխթէ-լիթ գօնկրէյէ, Ինկիլթէրրա տէվվէ-թի թարաֆընատան տէվվէթի միւշա-րիէյհանըն Ցերսատատէթ սէֆարէթ-խանէսի պաշ հէբիմի Մ. Ցիպսօն մուրախաս թայէին օլունմուշ, վէ քէյֆիյէթ տէվվէթի միւշարիէյհա խարիճյէ նէզարէթի թարաֆընատան միւմայիլէյհէ թէէկրաֆլա պիլտիր-միշ տիր։

— Օն պէշ չախստան միւրէքքէպ օլմագ իւղրէ պու քէրրէ զապթիյէ նէզարէթի թարաֆընատան պիր իրբրպը գումբանեատը մէյատանա չըդարըմըշ օլտուղու իշիտրմիշ տիր։

— Իմթիաղը ութուֆէթլու Քեաս-միլպէյ էֆէնտի հազրէթլերիյլէ թէրնօ պէյին էօհատէրինտէ պուլունան սու-լար կէմիրմէք իճրասը մատատէսինին տերատէոթ օլունտուղու մալիւմ տիր։

Պու մատտէ իչիւն Լօնտրատա թէչքիլ օլունան գումբանեա թարա-ֆընատան Ցերսատատէթէ ուսթա վէ մէշհուր պիր միւհէնտիս կէօնտերիլ-միշ, վէ մումայիլէյհ միւհէնտիս կէ-չէն բաղար իրթէսի կիւնիւ Վարնա թարիգյէյէ Ցերսատատէթէ վասըլ օլ-մուշ տուր։

գիզ պու տէտիյիմիզէ պիր տէլիլի դավի սայըլասլիր։ Զինքի մումայի-լէյհա, իգթիզայը հալիչունէ գատար միւտատէթ կէնճ վէ գուվվէթի պագի գալմասընա արզու իթմտի իսէ, ասլա իհթիյարլանմատը, ֆագաթ կասթօն ատէմ սըրասընա կէչիպ, վէ արթըք քէնտի գանատլարընը ուչմայա միւգ-թէտիր օլարագ, հաթտա տիյարը զուրպէթատէ սէյեահաթ պիլէ իթմէ-յէ գատիր օլտու իսէ, մատամ Գաս-թէլլա տախի օլ անէ տէկին զա-թէլլա տախի օլ անէ տէկին զա-լիպ կէլտիյի մէրամընատան մաղլուպ օլմայա պաշլատը, պու սէպէպտէն միւմայիլէյհա իքի սէնէ էվվէլ կէնճ վէ թաղէ իքէն, միւտատէթի մէզքիւրէ-նին նիհայէթինտէ եէթմիշ եաշընտա օլան պիր գօճադարընն հիյէթինի քէսպ իթմիշ իտի, վէ խասթալըգլար իսէ, իհթիյարլըգ հասէպիյէ արթըգ իւղերինտէն էքսիք օլմամագ տա իտի։

Տէվամի

— Տիւնքի կիւն, Թարապեատա Սէրայ պաղչէսինտէ Ադապեան վէ փանոսեան մէքթէպլէր շակիրտանըն զիյնէթի, սուրէթի հասէնէ իւզրէ, վէ թէշրիֆէ հիմմէթ ու բաղչէթ պույուրան պիլճիւմլէ զէվաթը համիյէթքեարանըն պատիի մէմուունիյէթինէ մուվաֆֆըզ տէրէճէտէ իճրա օլմուշ օլուպ, ֆագաթ պու կիւնքի զալէթամըզըն միւսաատէսի օլմատըզընտան, թաֆսիլաթընը պիզզարուր եարընքի նիւսխէմիզ իլէ պիլտիրէճէյիզ տիր։

— Ճիւմա կիւնիւ Ամթինատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Եունան տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Մ. Ժինատիսուն տէվլէթի միւշարիլէյհա Թարաֆընան Լօնտրա սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ թային օլունաճաղը բիվայէթ օլունմուշ տուր։

— Պիր թարաֆտան ճանիպի զապըթատան գումարպազլար թահարրի օլունարագ, քէնտիլէրինէ իճրայի մագսէտ վէ մէյտան պրագըլմամասը, վէ տիկէր թարաֆտան դըզ ըզըլէթճիլէրին մէնն վէ եասագ իտիլմէսի ճիհէթլէ, մանթուպ օլան էնթրիգալարը հասըլ օլամամասը հասէպիյլէ Պէյ օղլունտա քեային Ալհամպրա վէ Գրիսթալ կաղինօլարընըն միսթէճիրլէրի գաբաթմաղա մէճպուր օլմուշլար տուր։

— Տրապիզօնտա Ագչէ Էպատ նահիյէսինէ թապի նէֆսի Ցուրպինար մահալլէսի ահալիսինտէն քիւրտ Ալի օղլու Մէհմէտին զէվճէսի պիր երքէք չօճուգ տօղուրարագ, պունուն պաշը տիւմ տիւզ օլուպ կէօզլէրի թէրէսինտէ օլտուղու, վէ էլի վէ կէօզլէրինին դարագլարը օլմատըզը վէ դուլագլարը քէչի դուլաղը կիպի թիւյիւ պուլունտուղու, վէ պուրնու տախի տիւմ տիւզ վէ աղզը դուշ կէօղիւ գատար անճագ օլտուղու, վէհհասըլ պօղաղտան աշաղըսը ինսան չէքինտէ իսէ տէ, պաշը հիչ պիր ինսան վէ հայվան պաշընա պէնզէմէտիյի վէ ճանսըզ տօղտուղու, մահալինտէն եազըլմըշ տըր։

— Իզմիտ չըմէնտրֆէրինին Հայտար բաշա խանթը մաքինաճըլարընտան Վիլէր նամ քիմէնտէնին մատամասը, կէչէն չարշամպա կիւնիւ Հայտար բաշա իսկէլէսինէ չըգմագ իւզրէ, էօյլէ վագթը եշեասըյլէ Ղալաթատա պիր Մալթըզ ասնտալընա պինիպ հարաքէթ իթմիշ իսէ տէ, հէնիւզ օրայա վասըլ օլմատըզընտան չիւպհէ օլունարագ, արանմասը իգթիղա իյլէմիշ վէ թահգիգաթա պաշլանըլարդտա, մէրգումէ գատըն օլ կիւնիւ պիր մէղքիւր Մալթա սանտալընա պինիպ Հայտար բաշայա կիտէր իքէն, հավա սէրթճէ օլտուղունտան ադընթը իլէ Հայտար բաշայը թութտուրամայըպ, Մարմարա տէնիզինտէ քեային խըրսըզ ատասընա տիւշմիւշ, վէ օ կիճէ օրատա դալըպ էրթէսի կիւնիւ Անատօլու թարաֆընտա Գարա պուրուն քէնարընա կիտիպ օ կիճէյի տախի օրատա ամ վէ սուսուզ գալարգտան սօղրա, էրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ պուլունան պիր եէմիշ գայըզը պունլարա թէսատիֆ իտէրէք, վէ եշեա իլէ պէրաբէր պունլարը գայըզա ալարագ, վէ սանտալը տախի արգասընա թագարագ Հայտար բաշա իսքէլէսինէ չըգարմըշ օլտուղու աղնայրըմըշ տըր։

— Ուզուն չարշը պաշընտա 110 նումէրօրու տիւքեանտա սարաֆ Արթին աղանըն պիր քէսէ իչինտէ պուլունան պէշ պին ղր. ագչէսինի ճամէքեան իւզէրինտէ գօյմուշ օլտուղունու, թիւթիւն գըյըճըսը եուսուֆ նամ պիր շախս կէօրիւպ, հէման գաբարագ սավուշմուշ իսէ տէ, արաշթըրըլարագ Հասան բաշա մէրքէզինտէն թութուլուպ ագչէ իլէ պէրաբէր Պապը զապթիյէյ կէօնտէրիլմիշ տիր։

— Իւսթէրի վէ պաշլարը թէմիզ վէ գըյաֆէթլէրի զայէթ սիւզկիւն վէ պիր գաչ լիսան պիլիր պաղը քիմսէլէր, լօգանթալարտա միսաֆիրէթէն իգամէթլէրի էօնատէ, պիր ֆուրսաթ պուլարագ լօգանթաճընըն սանտըղընտա վէ օտասընտա պուլունան զայդըյմէթ էշեա վէ ագչէսինի ալըպ սավուշմայա քէսպի իթթիխաղ իտէրէք, պունտան պէշ հաֆթա էվվէլ պու մագուլէ իքի շախս Ղալաթատա Մուսթանէտէ վագը Ալմանեա տէվլէթի թէպասընտան Հարցունուն լօգանդասընա կիտիպ, պիր գաչ կիւն արամ իթտիքտէն սօղրա իքի եիւզ լիրա մըդտարը զայդըյմէթ էշեա վէ ագչէսինի չալարագ սավուշտուգլարը կիպի, օն պէշ կիւն ադտէմ տախի եինէ մէղքիւր մահալէ քեպին Ռուսիա տէվլէթի թէպասընտան Տիւրիւ նամ խաթունուն լօգանթասընտա պիր գաչ կիւն իգամէթ իթտիքտէն սօղրա, մէքթուպ եազմագ պէհանէսիյլէ կիւնտիւզ եօգարըյա չըզըպ, մէղպուրէնին օտասընը աչարագ եիւզ էլի լիրալըգ ագչէ վէ սայիր զայդըյմէթ էշեասընը սիրգաթ իտէրէք սավուշմուշ օլտուղլարը Ղալաթա գայմագամըզընա խապէր վէրիլմիշ, վէ տէրհալ կիզլիճէ արաշթըրըլըպ տէրտէսթ օլունմալարը հագդընտա լաղըմ կէլէն մէմուրլար թայէին օլունարագ, մէրգումէրը Եունան թէպասընտան բանտ վէ Եանի նամ քիմսէլէր օլտուգլարը վէ իշղու կէչէն բէրչէմպէ կիճէսի Ղալաթատա պիր իշրէթ մաղազասընընտա թօքլանաճագլարը տախի խապէր ալընմըշ օլտուղունտան, մահալը մէղքիւրէ մէմուլար կէօնտէրիլէրէք իշրէթ իթտիքլէրի հալտէ, տիկէր ըէֆիգլէրէք իլէ պէրաբէր տէրտէսթ իտիլմիշ, վէ լաղըմ կէլէն մահալլէրտէն թահգիգ վէ եշեալարը սիրգաթ օլունան մէրգումէ լօգանթաճըլար իլէ սայիրլէրի ճէլպ օլունուպ կէօթիւրիւլմէքտէ, իրրսըզլարը մէրգումէլար օլտուղու թէպէյյիւն իթմիշ օլմաղա մուամէլէյի գանունէյէլէրի իճրա գըլընմագ իւզրէ պէյ օղլու միւթէսարըֆլըղընա կէօնտէրիլմիշ օլտուգլարը իշլիտիլմիշ տիր։

— Իսարէյլ Ազիզյէնին օն նումէրօրու վաբօրու, բէրչէմպէ կիւնիւ սապահլայըն գաատը քեօյիւնտէն միւշթէրի պարագ քէօբրիյէ տօղրու հարաքէթ իթմէք իւզէրէ եօլա չըգար իքէն, չարխ վէ էլաթը սայիրէսինտէ պուլունան պաղը ույղունուղլուգլարտան նաչի հարաքէթէ միւքթէտիր օլմայըպ, ալտընը միչթէրիլէրի իսկէլէյէ չըգարմաղա մէճպուր օլմուշ տուր։

— Տիւն ախշամ սաաթ օն պիր պուչուգ բատասէլէրինտէ Պէյ օղլունտա բանկալթիտէ հարիգ զուհուր լատիպ, տէրագապ պասթըրըլմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Վիէննա 19 յունիս.

Գօրսատա թէպէտտիւլաթ եօգ տուր, ֆագաթ մուամէլաթ բէք մահտուտ տուր։

Բարիս 19 յունիս.

Պէլէտիյէ գանունէնամէսինին միւղաքէրաթը Մէպուսան մէճլիսինտէ պիլա հատիսէ էլան տէվամ իթմէքտէ տիր կէօրիւնիւչէ նազարէն, Մ. Ֆուրթու, չէհիր էմինէլէրինին թարաֆը հիւքիւմէթտէն նասպընը պիր դապինէթօ մէսէլէսի հալինէ զօյմագ իսթէյօր։

Լօնտրատա, Ֆրանսա սէֆիրի պուլունան Մ. տիւք տը Լարոչֆուգօյ Պիզասիանընն իսթիֆասընա մէպնի, իսալի գալան սէֆարէթէ ճէնէրալ Շանկարնիյէնին վէ եա, տիւք տ' Օսիֆրէ Բասգիէնին, եախօտ Մ. տը Ժարնագընն նասպ օլունաճաղը սէօյլէնմէքտէ տիր։

Մատրիտ 19 յունիս.

Օն իքի պին Գարլիսթլէր Ալգօլօտա վուրուլուպ քեամիլէն թարումար օլմուշլար տիր։

Բարիս 20 յունիս.

Բարիս չէհիր էմանէթի թարաֆընտան եիւզ սէքսէն միլիօն ֆրանգտան իպարէթ օլարագ եէնի պիր խթիդրազ ադտ օլունաճագ տըր։

Գրալիյէթէ դայրի մինասիպ օլարագ, հէր նէ թէրթիպ վէ գաստ օլունուր իսէ օլսուն, պունլարը միլլէթ մէճլիսինտէ պուլունան գրալիյէթ թարաֆտարլարը բէտտ իտէճէքլէրինի իֆատէ վէ պէյան իթմիշլէր ամբ։

Ֆամ 20 յունիս.

Ռուսիա իմբէրաթօրու հաղրէմլէրի էհալինին ալդըշլայըշլարը յա պուրատան աղիմէթ իթմիշ տիր։

Բոսֆա 20 յունիս.

Տօն Գարլոս թարաֆընտան մախսուսա պիր մէմուրիյէթի հայիզ պուլունան ժէնէրալ Թրիսթանի, պու կիւն Վատիկան սեբրայընտա գապուլ օլունմուշ տուր։

Պէրլին 20 յունիս.

Բրէնս տը Պիսմարգ եապընտա Ֆիսէնճէյէ ազիմէթ, վէ օրտան տախի Պավիէրա գրալընա պիր վիզիթա վերէճէք տիր։

Մայիս 23 տէ Ֆուլտատա Բիսգոպոսան մէճլիսի թէճէմմիւ իտէճէք տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա 20 յունիս.

Էսհամը ումումի սչրլրը	45 7/8
„ „ դաբանտը	45
69 իսթիդրազը	52 7/8
71 „	
72 „	79 1/2
Ինկլիզ ֆօնտօսու	92 3/4
Մըսըր իսթիդրազը	
73 սէնէսինին Լօնտ. եէնի իսթ.	49 1/2

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ 8/20 ՅՈՒՆԻՍ

Էսհամը ումմ. դաբանտը		50-27
10/22 յունիս սապահ սչրլրը		50-33
Էն եիւքսէք		
Էն աշաղը		50-22
Իսթիդրազ 1863		325
„ 1865		327
„ 1869	գուբ. քէսիք	268
„ 1872		79
„ 1873		-248
Քրէտի ժէնէրալ	լիրա	9-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ ադսիօն	„	6-16
Սօսիէթէ Օթթօման	„	
Սթամպոլ պանդ. ադս. Լ. Օս.		4-13
Պանդ Սօսիէթէ Օսթրօ-Թիւրք		
Շմէնտըֆէր հիս. էսկի ֆր.		110-20
„ եէնի		84
Թրամվայ հիս.	լիրա	5-35
Քրէտի Հէլէնիկ ադօնթօ ֆր.		
Լօրիում մատէնի ադսիօնլարը		
Գուբօն սդօնթօսու	%	3-10
Ադճէ ֆայիզի	% բարա	13
Ռէբօր		8
Հէվալէսիդ		14

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Ինկլիզ լիրասը	110-
Ֆրանսըզ 20 ֆրանքլըգ	87-22
Բօլ	89-10
Դրըմից ալթունու	51-20
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը	102-
Մէթալիք ֆարգը	105-30
Պաղըր	125-20
Պէշիկ	105-5
Կիւմիւշ գարպօն	17

ԻԼԱՆԱԹ

Ա. ՏԸՊԷԻ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՏԿԵԼՈՅ

ԿԱՄ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԹԱԴՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

ՈՐ Ի ՆԱԽՆԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑ ՀԵՏԷ

ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՅՍՕՐ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

Պիւյիւ, պաղը, ֆալ պագմագ, սիհիրպազլրդ, մէճնունիյէթ, էֆսուն, ճինլէր, բէրիլէր, խորթլագ, պիւյիւճիւ մէհլէմլերի, էնվայի զէհիրլէր վէ անլէրին թէսիրլերի, պաղրճը ամնասը, թըլըսըմ, ֆալ քիթապլարը, էլքիմիյէ, մանեէթիզմ, էլէքթրիգա վէ սայիրէ վէ սայիրէտէն պահա իտէն մէղքիւր քիթապ ճիւղ պէ ճիւղ նէյր օլունաճագ օլուպ, պիրինճի ճիւզի պուտէֆա Գավաֆեան վէ Ֆրէնկեան քիթապխանէլէրինտէ վէ քէօբրիւ պաշընտա Մաթթոսեան պարագասընտա վէ Պէյօղլունտա Աղա ճամիսինտէ 173 նումէրօրու թիւթիւնճիւ Կիւզէլեան Յուսէֆան աղանընն միւքեանընտա ֆիրուխթ օլունագտա ամբ։ Քիթապը մէղքիւր թէքմիլէն թէրճիւմէ օլմուշ օլուպ, տիկէր ճիւղլերի տախի բէյ տիր բէյ թապ ու նէյր օլունաճագ տըր։

Ցէյ 40 փարա.

Էվրօքատա պիթ թամամ թահսիլի իլմի թրպ իյլէյիպ, տիրլօմասընը տախի ալագ իթմիշ օլան Տօգթօր Ռ. Պ. ճէլալեան պուտէֆա Տէրսատէթէ կէլիպ, Պէյօղլունտա Թարբապաշը ճամասէսինտէ 189 նումէրօ իլէ մուրագգամ խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլտուղունու, վէ հէր ճիւմլա կիւնլէրի ֆուգարասը սաաթ ալթրտան սօղուղա գատար մէճճանէն, վէ հէր բազար կիւնլերի տախի սաաթ եէտտէն օնա գատար մախսուսէն խանէսինտէ վիրիթալար գապուլ իտէճէյինի էհալիյէ իլան իտէր։

Կէրէք բէսալէ, կէրէք քիթապ, կէրէք իլանաթ վէ թէզքիրէլեր, վէ մուհասէպէ էվրադլարը վէ ճէնազէ պիլեէթլերի, Պէյօղլունտա Շիշլի սօղաղընտա Պօղոս Քիրիշճեանընն թասլխանէսինտէ, թէմիզ վէ էհվէն պահա իլէ պասըլըր, կէրէք Էրմէնիճէ հրուֆաթ վէ կէրէք Օսմանլըճա վէ Ֆրանսըզճա վէ հէր նէ լիսանտան օլուր իսէ օլսուն թապ օլունուր։

ՍԱՀԻՊ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ԶԱԶԷԹԱ

ՅՈՎ. Թ.

ԹԱՊԻԱՆԷԻ ՊՕՂՈՍ ՔԻՐԻՇՃԵԱՆ

Բերա Շիշլի սօղաղը